

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 315 | Tarih 29 Haziran - 5 Temmuz

İnsan hakları savunuculuğu alanında faaliyet gösteren bir kuruluş olarak, Türkiye'deki insan hakları ihlallerini yakından takip ediyoruz. Bu kapsamda, hafta boyunca meydana gelen insan hakları ihlallerini ele alan haftalık bir bülten yayınlamaktayız. Ayrıca, vakalara ilişkin güncel istatistikleri ve kaynaklarını, kategorilere ayrılmış şekilde düzenli olarak paylaşmaktayız. Turkey Rights Monitor raporu, 315 haftadır kesintisiz olarak yayımlanmakta olup, insan hakları alanında çalışan kurum, kuruluş ve ilgili yetkililerle paylaşılmaktadır. Güncel bilgi ve istatistiklere web sitemiz üzerinden ulaşabilirsiniz:

<https://turkeyrightsmonitor.com/>

Keyfi Gözaltı ve Tutuklamalar

Hafta boyunca savcılar en az 4 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir [görüş](#) belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir [veritabanı](#) vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

29 Haziran: Gülen hareketiyle bağlantılı oldukları iddiasıyla Kocaeli ve Edirne'de düzenlenen ayrı operasyonlarda KHK (Kanun Hükmünde Kararname) ile kamu görevinden ihraç edilen kişilerin ailelerine insani yardım gerekçesiyle 23 kişi [gözaltına](#) alındı.

Zorla Kaybedilmeler

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı [Yusuf Bilge Tunc](#)'tan bir haber alınmadı. Tunc'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi [zorla kaybedilme](#) vakasının son örneklerinden biri oldu.

Toplantı ve Örgütlenme Özgürlüğü

1 Temmuz: Yetkililer, NATO Zirvesi öncesinde Elazığ, Bolu, Adana, Konya ve Antalya illerinde 9 ila 14 gün süreyle tüm toplantı, gösteri ve benzeri etkinlikleri kapsayan genel [yasak](#) kararları aldı.

5 Temmuz: Türk polisi, NATO Zirvesi öncesinde Ankara ve diğer şehirlerde düzenlenen NATO karşıtı protestolarda en az 145 kişiyi [gözaltına](#) aldı.

İfade ve Basın Özgürlüğü

30 Haziran: Savcılık, gazeteci Pınar Gayıp hakkında, kamuya açık etkinlikleri takip etmesini, basın kartını ve anonim tanık beyanlarını, yasadışı MLKP üyeliğine delil olarak göstererek, tutuklanmasından beş ay sonra terör suçlamasıyla [iddianame](#) düzenledi.

2 Temmuz: Gazeteci Gülnur Saydam, Göktürk Mahallesi'ndeki organize suç iddialarına ilişkin haberi nedeniyle İstanbul'da kısa süreliğine [gözaltına](#) alındı.

2 Temmuz: Gazeteci Fatma Sibel Gürcihan, eski Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ı eleştiren ve kendisiyle yapılan bir röportaja ilişkin değerlendirmeler içeren sosyal medya paylaşımı nedeniyle gözaltına alındıktan sonra [tutuklandı](#).

3 Temmuz: İnsan hakları örgütleri, muhalefet temsilcileri ve sanatçılar, stand-up gösterisindeki siyasi hiciv nedeniyle [tutuklanan](#) komedyen Deniz Göktaş'a destek vererek, cumhurbaşkanına hakaret ve dini değerleri aşağılama suçlamalarının ifade özgürlüğünü bastırmak amacıyla kullanıldığını belirtti.

5 Temmuz: Gazeteciler Buse Sögütlü ve Ceren Erdoğan, NATO Zirvesi öncesinde Ankara'da yoğunlaştırılan güvenlik önlemleri kapsamında [gözaltına](#) alındı.

Yargı Bağımsızlığı ve Hukuk Devleti

2 Temmuz: Savcılık, 2015 yılında 104 kişinin hayatını kaybettiği Ankara Gar Katliamı öncesinde görev ihmali yaptıkları iddia edilen polis görevlileri hakkında, saldırıdan günler önce kilit IŞİD şüphelilerinin tespit edildiği yönündeki iddialara rağmen [zamanaşımı](#) gerekçesiyle soruşturma açılmasına yer olmadığına karar verdi.

30 Haziran: Türk mahkemeleri, İzmir ve İstanbul'daki CHP yönetimindeki belediyelere yönelik soruşturmalar kapsamında Seferihisar Belediye Başkanı İsmail Yetişkin'in de aralarında bulunduğu 25 kişiyi [tutukladı](#).

Kürt Azınlık

29 Haziran: Savcılık, yasal olarak yayımlanan Demokratik Modernite dergisine abone olmaları ve abonelik ücretlerini derginin banka hesabına yatırmaları nedeniyle iki Kürt gazeteci hakkında [soruşturma](#) başlattı.

Mülteciler ve Göçmenler

29 Haziran: Hakkâri'de sınırı geçtikten sonra gözaltına alınan iki İranlı, polis gözetiminde üç gün boyunca [işkenceye](#) maruz kaldıklarını, bunlardan birinin ise polis memurları tarafından cinsel saldırıya uğradığını iddia etti. İddialar, mağdur beyanları ve tıbbi kayıtlar temel alınarak insan hakları örgütleri tarafından yapılan suç duyurusuna dayandırıldı.

1 Temmuz: Muğla'nın Marmaris ilçesi açıklarında batan teknede bulunan 18 [göçmenden](#) biri hayatını kaybetti, iki kişi kayboldu, 15 kişi ise kurtarıldı.

İşkence ve Kötü Muamele

2 Temmuz: Omurga ameliyatı sonrası iyileşme sürecinde olan 21 yaşındaki bir psikoloji öğrencisinin, cezaevi doktorunun sevkine ve defalarca bayılmasına rağmen, Gülen hareketiyle bağlantılı olduğu iddiasıyla tutuklu bulunduğu cezaevinden [hastaneye sevk edilmediği](#) bildirildi.